

Polonioak hil al zuen Yasser Arafat?

URTETAN PALESTINAKO buruzagia izan zen Yasser Arafat 2004an hil zen. Azken urteotan handituz joan da haren heriotza eragindakoa izan zelako zurrumurrua, eta horren ondorioz ikerketa berezia jarri da abian. Azaroaren 13an Arafaten gorpuzkinak atera zituzten hilobitik, eta azaroaren 26tik aurrera aztertuko dituzte.

Heriotza nolakoa izan zen ikusita gero eta indar handiagoa hartzen ari da lider palestinarra polonioz kutsatua izan zela dioen teoria; baina, zortzi urte eta gero, posible izango al da polonio arrastorik lortzea?

Polonioa uranio mineraletik ateratzen da. Marie Curiek isolatu zuen lehen aldiz, eta bera izan zen, hain zuzen, polonioz kutsaturik hil zen lehen pertsona ezaguna. Polonioa 10.000 aldiz erradioaktiboagoa da beste edozein substantzia baino, eta nahikoa dira mikrogramo gutxi batzuk heriotza eragiteko. Gibelari, urdailari, giltzurrunei eta hezur-muinari erasotzen die, besteak beste. Zortzi urte igaro ondoren hezur-muina da erabat desegin gabe iraun dezakeen gorpuzki bakarra.

Ikerketak bizpahiru hilabete iraungo duela uste da. Polonioa atzemanaz gero, zigarroak erretzetik ote datorkion edo kanpoetik eragindakoa izan den zehaztu behar da, ez baita ahaztu behar tabako erretzaileek polonioa dutela beren gorpuzketan. ■

Planetentzat izenak proposatu dolar baten truke

UWINGU elkarte estatubatuar bat da, astronomia zaleak biltzen dituena, eta aurkitzen diren planetei izena ezartzeko eskubide aitortua du. OGLE-2005-BLG-390Lb, esate baterako. Antza, sozietateak dirua behar du bere proiektuak aurrera eramateko, eta gonbitea egin digu mundu osoko herritarroi, planetentzat izenak proposa ditzagun. Proposamen bakoitzeko dolar baten 99 zentimo ordaindu behar dira.

Zeurea proposatu nahi baduzu, ttiki.com/44367 webgunean egin dezakezu. ■

Zelula kantzerigenoek zelula osasuntsuen laguntza dute

Bartzelonako IRB institutuko ikerlarien arabera, koloneko minbiziaren kasuan kantzerigenoak ez diren zelulek sortzen dute metastasia. Antza denez, zelula osasuntsuek minbizi-zelulak inguratu eta ezkututzen dituzte.

ttiki.com/44368
(Gaztelaniaz)

Dinosaurio ezezaguna aurkitu dute Hegoafrikan

Orain 200 milioi urte bizi izan zen eta belarjalea zen. Ez zen ailegatzeko metro erdiko luzerara, eta pisua katu batena baino txikiagoa zuen. Ezaugarri harri-garriena, ordea, ahoko bi letagin zorrotzak dira, logikoagoak bailirateke haragijale batengan belarjale batengan baino.

ttiki.com/44369
(Gaztelaniaz)

Muskerren birsortutako isatsak zaharren desberdinak dira

Arizonako (AEB) bi unibertsitatetako ikerlari talde batek muskerren isatsak aztertu ditu. Jakina da muskerrek isatsa galduz gero birsortzeko aukera dutela, baina aipatutako ikerlariek behatu dutenez, sortutako isats berriak ez dauka zerikusirik zaharrarekin.

ttiki.com/44370
(Gaztelaniaz)

Babeslea: iametza Interaktiboa

ideia batetik errealitatera

web garapenak

multimedia

aholkularitza

edukiak

iametza

interaktiboa

www.iametza.com

T.943 37 67 16